

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 4 frt.
Félévre 2 frt.
Negyed évre . . 1 frt.

Minden a lap szellemi részére vonatkozó közlemény, továbbá előfizetések, hirdetések, felzárkótlások ide intézendők.

SZERKESZTŐSÉG
Uri-utca 133. szám.

SZENTÉS és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZMŰVELŐDÉSI IPAR és GAZDÁSZATI HETILAP.

Megjelen minden szombaton.

Hirdetési árak:

3 hasábos petitorsórt
egyszeri hirdetésnél 20
kr., kétszerinél 15 kr.,
háromszorinál 10 kr.
számítanak.

„NYILTTÉR”
minden sor 15 kr.

Bélyegdíj minden egyes
beiktatásnál 30 kr.

Bérmentellen leveleket
nem fogadunk el.

MÁRCIUS TIZENÖTÖDIKE.

„Az ágyuk zsnoknsága megszűnt —
A sajtó szabadság feltűnt.”

Talleyrand.

Minden nemzet ereje tetteiben nyilvánul!

Alig találjuk párját a magyar nemzetnek, mely annyi tűzpróbán diadalmasan ment volna keresztül, mint a magyar.

Már a magyar nemzet őseinek bevonulása hazánk területére bámulatra ragadhatja az utódokat, s habár a németekkel való szövetség nyitott nekik utat hazánk belsejébe, ha nem lett volna velök született bátorságuk s ha nem léptek volna be a nagy keresztény társaság kebelébe szent István első magyar király fáradozása mellett, a csaták viharja csak úgy elsöpörte volna őket, mint a hazánk területén szintén lakott gepidákat, avarokat, hunnokat s egyéb népeit a népvándorlási korszaknak.

A vallás erkölcsi szilárd alap, szellemi jeles tulajdonságok s ezek közt a gyöngyként kiemelkedő vitézség, végre harcedzett test — kell-e egyéb, hogy valamely nemzet ily tulajdonságok mellett nagygyá legyen?

A végzetes napok, melyek az Árpádok, a vegyes házból származott királyok s az osztrák ház uralkodása alatt a nemzetet annyiszor gyászba borították, mindannyi tűzpróbát képeztek, mely tűzpróbát a hazáját forrón szerető nemzet minden körülmények közt, habár sok vér- és pénzáldozat árán, diadalmasan állott ki.

Az árpádok uralkodása alatt a nemzet gyakran önmagával hasonlott meg, ehhez járult a vegyes házból származott királyok alatt a trón miatti folytonos pártviszály s a törökök pusztításai. A szerencsétlen vallási villongások nyakára hozták a nemzetnek a török rabigát, s alig hogy ettől szabadult meg, ismét minden testi, szellemi s erkölcsi erőt kellett összeszednie, hogy alkotmányát az osztrák kormány tulkapásai ellen megvédhesse.

A korszak megsemmisítette a kasztrendszert, most már a nem nemes ember nemcsak Isten, hanem az ország törvényszéke előtt is egyenlőjogúnak nyilvánították, a föld szabaddá tétetett, az eddig adózásra kárhóztatott nép kívánatainak tolmácsolására képviselőket küldhetett az országgyűlésre, új vér pezsdült föl a nemzet ereiben — megjött 1848-dik évi március 15-ike.

Ünnepelt nagy nap lesz ez mindenkor a nemzet történetében. Ekkor szólalt meg a nemzet akarata előbb hazánk fővárosában, azután az egész országban.

A fővárosi utcák szögletén írott falragaszok hirdették a 12 pontból álló kérvényt ezen címmel:

„Mit kíván a magyar nemzet?”

Kívánjuk a sajtó szabadságát, a cenzura eltörlését. — Felelős miniszteriumot Budapesten. — Évenkénti országgyűlést Pesten. — Törvényelőtti egyenlőséget, polgári és vallási tekintetben. — Nemzeti őrsereget. — Közös teherviselést. — Esküdtszéket, képviselőket egyenlőség alapján. — Urbéri viszonyok megszüntetését. — Nemzeti bankot. — A katonaság esküdjék meg az alkotmányra; magyar katonáinkat ne vigyék külföldre; a külföldieket vigyék el tőlünk. — Végül uniót Erdélylyel. — Azután legyen béke, szabadság, egyetértés.

Ebben állá odott meg az ellenzéki körnek március 14-én tartott ülése, melyben a hazai ügyek iránt melegen érdeklődő magyar ifjúság is részt vett s ezen megállapodás mártius 15-én a népnek is tudtára adatott.

A magyar ifjúságtól föllekesített tömeg először is az egyetemi ifjúsághoz indult, hogy felszólítsák ezt is az ügy felkarolására. Az egyetem előtt ismét felolvastatták a 12 pontból álló petíció s azután a nagy néptömeg, nem törődve a zuhogó esővel, egyenesen a hatvani utcába vonult, hol Landerer és Heckenast nyomdája volt és kívánta, hogy a 12 pontból álló proklamációt és Petőfi „Talpra magyar” című nemzeti dalát a nyomdatulajdonos minden előleges cenzura nélkül nyomassa ki. A nyomdatulajdonos engedett a nép szavának s alig egy óra alatt a gyorsajtó alól több ezer példányban kerültek ki a „szabadsajtó első szülöttjei.”

A legelső példányt a nyomda küszöbéről Irinyi József a következő lelkes beszéd kíséretében mutatta be: „Március 15-ike délelőtt fél 12-re, nagy időszak a magyarok történetében! Ime! itt van a sajtószabadságnak első példánya, a nép hatalmának első műve. Akármi szabadsága fog is lenni egykor a magyarnak, azon dicsőség mindig megmarad, hogy a legnevezetesebbet: a sajtószabadságot magunk vívtuk ki.” Deltájban a boltok is bezárattak s a bolttulajdonosok is csatlakoztak a nemzeti örömtünnephez.

Pest város tanácsa ugyan az nap tartott ülésén a 12 pontot magáévá tévén elhatározta, hogy a nemzet e kívánatát egy választmány haladék nélkül terjessze elő az ország rendének, továbbá egy küldöttséget küldött Budára, hogy a helytartótanácsból a cenzura eltörlését és Táncsics Mihály politikai fogoly szabadon bocsátását kinyerhesse.

A kormányzók a küldöttség óhajait teljesítette; a sajtó bilincseit szétörte és Táncsics Mihályt a katonai fogházból nyomban szabadon bocsátatni rendelte. A néptömeg ezután lelkesült örömmel sietett kiszabadítani budai fogságából a „Nép Könyve” és „Józan ész” című munkáiért befogott írókat. A szegény fogoly örömeiben alig tudott szólni. A díszmenet a városház terén állapodott meg, a hol Táncsics kilépvén a kocsiból, mint szabad polgár a tanácssterembe ment, hálás köszönetet szavazván nemes polgártársainak.

Ime a sajtó és annak börtönében sinlődő áldozata egy napon nyerték vissza szabadságukat, ez a nap pedig március 15-e volt.

„SZENTÉS és VIDÉKE” TÁRCAJA.

MÁRCIUS 15.

Ma harminchat esztendeje annak — — — — —

Hogy is volt csak?

Árpád apánk néhány százezer emberrel, kiknek felét nők, gyermekek képezték, hazát alapított a Kárpátok alján. Nagy Lajos alatt már három tenger mosta a magyar birodalmat. Mátyásnak, az igazságosnak, az európai fejedelemek kegyét keresték.

Nagynak, dicsőnek születünk, és az igazat megvallva, nem nagyon irigylésre méltó helyzetünk van. Ősapáinknak félistenekhez méltó hadviseléséből s minden egyéb ténykedésükből olvashatjuk, hogy az istennek kiválasztott népei voltunk.

Talán épen ezért bíztuk el anynyira magunkat, hogy nekünk minden szabad, minden lehet. Még a testvéri gyűlölködés is. Leverték ősapáink fél Európát, az unokáknak nem hagytak már hódítani valót. Összevesztünk hát azon, a mit már egyszer megszereltünk. Századokig egymást pusztítottuk aztán. Hiszen nem volt egyéb tenni valója a magyar nemzetnek, mint enni, inni, élvezni azt, mit apáink szereztek. Utoljára is meg-

unja az ember az egyformaságot. Csupa virtuskodásból egymásnak estünk. Ki az erősebb? Ki a vitézebb? Torujátékok voltak azok, nehogy a test elpetyhűdjék, a vér megpenészedjék. Kar ellen kar, kard ellen kard. Olyan erősek voltak azok, hogy ma a látásuktól megijedünk.

Volt aztán idő, mikor csakugyan szükség volt az erős karra is, az erős kardra is. A trombita-szóra együtt voltunk s megnadrágtunk a németet, levertük kontyát a töröknek. A békekötés után hüvelybe dugtuk kardunkat s haza mentünk pihenni. Szerencsétlenségünkre tüzes vérünk van s szeretjük a változatosságot. Nehogy elfeledjük a bajvívást, újra neki estünk egymásnak. Sokszor csupa mulatságból, csupa összetűzési vágyból.

A Dózsa lázadás után történt, hogy II. Ulászló királyunk Anna leányát I. Ferdinánd ausztriai hercegnek, a későbbi magyar királynak feleségül adta. Az új sógorország nem igen tetszett a magyar nemzetnek s János király, majd meg a Rákóczyak népe akasztotta a németek nyakába ezt a gúnynevet s maig sem tudjuk feledni.

Jól ismerték a németeket már elődeink. Sanyargattak, üttek, kergettek bennünket. Bitang jószágnak nézték szerzeményünket. Azt mondták: mit veszekedtek ti magatok rajta, elveszszük mi; több hasznát veszszük, mint ti.

A tetszhalottnak forró olajat szoktak melére csepegtetni s ha parányi élet még van benne, megmozdul. 1825-ben ilyen forró olajcsepp volt a magyar nemzet lethargikus álomba merült testére a bécsi kormány azon intézkedése, hogy az ujoncok létszámát az országgyűlés egybehívása nélkül állapította meg.

A magyar alkotmány akkori védbástyáin, a megyékben megszólaltak az ágyúk. Tiltakoztak. A forró csepp mutatta, hogy nem haltunk meg.

Bécsben azt mondták: még é!! Türelem. Metternich ujságolta Ferdinándnak: felséges uram, még egy pár év, aztán Magyarország volt, — nincs.

1848 elején szokatlan vihar zúgott végig a véu Európán: a kor szelleme.

A reakció fogvacogva vonult palotája szögletébe. Az óriások összeestek s remegve csókolták a népirgalom poros papucsát.

Mikor a 48-iki forradalom szele kifújta szemünk-ből az álomosságot, a nemzet azt mondta március 15-ikén: Ohó, még korán volna meghalni! Hol az a rozsdás kard?

Oh, drága nemzetem, de nagy is voltál, mikor szemeidből az álomosságot kitörölted s rabbilincseidet megzörgetted! Azt hittük, hogy ismét fél Európát fogjuk birni.

És a vége mi lett?
Világos!

Első cikkemben a róm. kath. iskolák túltömttségére, mint azok főbajára utaltam, s mint-hogy e bajon az egyháztanács az összes kath. hívek örömeire határozottan segíteni akar új iskola-helyiségek felállítására által, ez alkalommal e baj további fejtegetését szükségtelennek tartom.

De még más bajokban is szenvednek a róm. kath. iskolák, melyek ép oly gyors és gyökeres orvoslást igényelnek — s minthogy ezekről — ismételtelen mondom — mind a sajtó mind a hívek mindaddig hallgattak, alulírott sajátlagos állásánál fogva kötelességének ismeri, hogy ezen többi bajokat is feltárja, ezekre a felügyeletet gyakorló közvegeket figyelmeztesse s azok megszüntetését fel-szólalásával sürgesse.

Nagy bajnak s az erkölcsiségre káros befo-lyásu intézménynek tartom azt, hogy míg az al-só két elemi osztálynál a fiu- és leánygyermekek külön osztályban külön tanító vezetése alatt van-nak, addig a felső két osztályban, tehát a III-ik és IV-ik osztályban úgy a fiúk, mint a leányok közös osztályban s ugyanazon tanító vezetése alatt nyernek oktatást. Tény az, hogy az alsó néposz-tály gyermekeinél, kik az iskolában többséget tesz-nek, az erkölcsi malitia nagyobb mértékben van kifejlődve, s ezen malitia évről évre csak erősbö-dik. S ime, a kath. iskoláknál épen azon abnor-mis állapotot látjuk, hogy úgy szólva az apró is-kolások — kiknél az együttlét még inkább meg-engedhető volna — el vannak különítve, ellenben a nagyobb, fejlettebb koru fiúk és leányok, — kiknek semmi szin alatt nem volna szabad együtt leenniök — már évek óta egy-egy teremben fog-lalnak helyet, s hogy az ily tanteremben mily epizódok fordulhatnak elő, azt nem egy tanítótól hallottam, kire ily vegyes osztály van bízva. Tu-dom, hogy más felekezeti iskoláknál is előfordul ilyen baj, de ezt sehol sem szabad megtérni, s legalább a központban a felső két osztályba tar-tozó leányokat a fiuktól úgy kell elkülöníteni, ahogy el vannak különítve az I. és II. osztályban.

Nem csekély bajnak tartom s erre kiválóan felhívom az egészségügyi bizottság figyelmét — hogy maguk az iskolás gyermekek utasítatnak a tanteremek söprésére. Nem kételkedem, hogy talán más felekezeti iskolákban is divik ezen „régí jó szokás;“ nem is azért szóllalok fel ellene, hogy talán el akarnám kényeztetni a gyermekeket, ha-nem ellene vagyok először egészségi szempontból, mert ha már a por egyáltalában káros az embe-ri s állati tudónek, annál károsabb a folytonosan fejlődő gyermek gyenge tüdejének. De a cél sincs elérve ezen rossz szokás által; mert azt ugyan sen-ki sem hiteti el velem, hogy az iskolás gyerme-kek tisztára söprenék ki a tantermet. Tudomá-sommal az egyház szolgát tart a tanteremek füté-sére s ezen szolgának lakása is van ott helyben. Talán csak nem sodorná az egyházat a bukás szé-lére egy 20 vagy 30 frtnyi évi kiadás, ha ezen összeget annak a szolgának a tanteremek tisztán-tartásáért fizetné.

A többiről a jövő számban.

Városi közgyűlés.

Folyó hó 13-án rendkívüli városi közgyűlés tartatott Magyar József h. polgármester elnöktele alatt s következő tárgyak intézettek el:

Minthogy Horváth Gyula kormánybiztos a tör-vény rendelete alapján végrehajtott töltés építé-si költségek mikénti visszatérítése tárgyában f. hó 17-én érdekeltségi értekezletet hív össze s ez al-kalommal a képviselőtestület és a tiszviselők is meg vannak hívva, a közgyűlés előbb egy küldöttsé- get választott a maga kebeléből a végett, hogy ez az értekezleten követendő magatartásra nézve vé-leményes jelentést terjesszen be a f. hó 16-án tar-tando rendkívüli közgyűlésre.

A városi képviselők választására határnapul april 7-e tűzetik ki s ezen valamint a választás fogantatására vonatkozó intézkedés jóváhagyás végett az alispáni hivatalhoz terjesztett be. En-nek jóváhagyása után a megállapodást közölni fogjuk.

A polgármesteri állásnak a választás idejéig helyettesítés utján való betöltését jóváhagyó alis-páni értesítés, továbbá a város tanácskozási sza-bályzatának a megye részéről való jóváhagyás tu-domásul vétetett és ezen szabályzatnak 300 pél-dányban való kinyomatása elrendeltetett a képvi-selők közt való kiosztás végett.

Udvardi Sándor által Albertényi Antal váro-si virilis képviselővé lett kijelölése ellen beadott főlebbezését elutasító megyei határozat tudomásul vétetett és Albertényi Antal a virilis képviselők sorába fölvétetett.

Végre a csordajárásnak mikénti hasznosítási ügyében a gazd. szakosztály véleménye elfogadta-tott s egy tehén legeltetési díjába 12 frt állapít-tatott meg.

Választási mozgalmak.

Mindinkább közeledünk azon időpouthoz, a mikor ki kell szemelnünk azon férfit, ki nemcsak a kellő kvalifikációval bír, hanem méltó is arra, hogy városun-kat az országgyűlésen képviselje s annak létérdekeiről, szükségleteiről az országgyűlést, a kormányt és az irány-adó köröket kellően informálja, annak előhaladásáért szakadatlanul fáradozzék és küzdjön. Választanunk kell azon férfit is, ki hivatva lesz közvetlenül városunk ügyeit vezetni s városunkat kormányozni, s mivel 6 esz.endőre bizzuk rá a kormány gyepőjét, ugyancsak szőjjel kell tekintenünk polgártársaink közt, kit tartunk arra méltónak s képesítettnek.

Minthogy a városi képviselők hivatásához tartozik ezen fontos egyéniség választása, s magában a képvi-selőtestületben is előbb változás fog bekövetkezni, ameny-nyiben azok helyébe, kiknek mandatumja lejár, új képvi-selők választatni fognak, szükségesnek tartjuk mind a virilisek, mind a választott képviselők névsorát mai számunkban közölni, hogy a választó polgárok kellőleg tájékozva legyenek az iránt: kik a virilisek — mert ezek nem jönnek választás alá, — kik azok, kik mint meg-választottak megmaradtak, s végre kik esnek ki jelen-leg a képviselők sorából. Ez utóbbiak, kik helyébe most új képviselőket kell választani, csillaggal vannak meg-jelölve.

VÁLASZTOTTAK:

I-ső tized

Berkó János,
*Biki Nagy Sándor,
Borbély Lajos,
*Büsch Ferdinánd,

köpnöveget, hanem feltűzték a zászló rúdjára. Nem a maguk bőrét feltették, nem a maguk érdekeit védtek, hanem a hazáét. S ha valaki bántani merete azt a kö-pönöveget, melynek bélése az alkotmány volt, hát meg-fordították a zászló nyelét s maradandó emléket adtak a bántalmazónak.

Ünnepeljük meg ezt a napot, március 15-ikét, mint a nemzeti öntudat életre ébredésének szent napját. Fel-emelt fővel, jogosult büszkeséggel, mert egy világgal szemben meg tudtuk tartani azt a birodalmat, melyet Árpád szerzett, szent István alapított.

Ünnepnapja ez a nemzetnek. Kell, hogy az legyen a családnak is, a család minden egyes tagjának, ha ma-gyar szív dobog kebelében.

Hanem az öröm szózatába a fájdalom hangja is vegyül, mert a békés napok alatt nem vetjük össze vál-lalainkat, hogy a közös bajokon közös erővel segítsünk.

Mindig ilyen volt a magyar! Tegnap a világot ej-tette bámulatba hősiességével; ma átkos közönyéből ki nem mozdítja sem égi, sem földi hatalom; holnap már dühöng, s haragjában egymásnak esik. Mintha bizony ezzel a heveskedéssel a tegnapiat a holnapra összehi-dálhatná!

Emlékezzünk régiekről t. olvasóim. Okuljunk a tör-ténelem tanulságán. Hadban legyünk könyörtelenek, bé-kében türelmesek és kitartók.

Megvirrad-e még valaha a magyarnak?

Ha így torzsalkodunk: soha!

Március 15-én nem azon versenyeztek apáink, hogy ki legyen az első; hanem vállalkat összevetették s azt mondták:

— A haza az első!!

Kovács Pál.

*Dósa Béla,
*Fekete Ferenc,
Földvári N. István,
Földvári N. Lajos,
Kunfi Dobos János,
*Kauf Horváth Lajos,
*Kutas Bálint,
Kristó Nagy István,
*Nemes Nagy Sándor,
Nyíri Sámuel,
Pólya Ferenc,
Sárdi János ifj.
Soós Ferenc
Sima Ferenc,
Szabó Menyhért,
*Szathmáry Ede,
*Szathmáry Pál,
Szánthó János,
Szépe Sándor,
*Szűrszabó N. István,
Tarnóci Mihály,
*Tasnádi János,
Tancos Sándor.
Tóth János,
*Vecseri János.

II-ik tized.

Balogh István,
Balogh Mihály,
Doma Bálint,
*Döme József id.
Dunaháti T. István,
*Egri Szilágyi János,
Fabián Tóth Bálint,
*Kalpagos Szabó Balint,
*Kanász N. István,
*Kálmán István,
Kálmán Mihály,
*Kunoss András, (Meghalt)
Németh Sándor,
Páli Sándor,
Soós Antal,
Soós Sándor,
*Szilágyi Sándor,
*Szijártó Sz. Mihály,
*Szijártó Sz. József,
Vass András,
*Vecseri Imre,
*Vecseri Sándor,
Vida Szűcs János.

III-ik tized.

*Aradi Gábor,
Bányay József,
Bálint József,
Fabián T. Ferenc,
*Fekete János,
Hódi János,
Holik Lajos,
Horváth István,
Kátai Pál János,
Marsovszky János,
Mecs Balogh Sándor,
*Nyíri Sándor,
Pataki József,
*Pataki Lajos,
Pásztor János,
*Sulc András,
*Sréter Ferenc,
*Székely Lajos,
*Tóth József,
Varsányi Sámuel.

IV-ik tized.

*Berényi János,
Csik Kovács József,
Dömsödi József,
*Gombos György,
*Gyulai Sándor,
Hajdú György,
Józsai András,
*Józsa György,
*Kamocsay János,
*Kátai Pál András,
*Kiss János,
Kiss Mihály,
Mácsai András,
Mezei Pál,
*Molnár Farkas József,
*Óze Ferenc,
*Pádár Antal,
Pásztor József,
*Pirók Bartha József,
*Ifj. Soós Ferenc iparos,
Szabó Ignác,
*Id. Temesváry Antal,
*Udvardi Sándor.

EGYLETI ÉLET.

M e g h i v á s. Minthogy a szentesi polgári iparos és gazdasági körnek f. év és hó 9-ére egybehívott közgyű-lés nem volt határozat képes, új közgyűlési határidőül f. hó 23-ának délutáni 3 órája tűzetik ki, mely közgyű-lésre a körtagok azon megjegyzéssel hivattak meg, hogy az akkor megjelenő tagok — nem tekintve azok számát — az alapszabályok értelmében jogérvényesen fognak határozni. A közgyűlési tárgyak ugyanazok, melyek az első közgyűlésre voltak kitűzve Szentes, 1884. márc. 10. Balázsovits Norbert körelnök.

A szentesi iparosok kérelme a képviselőházhoz.

Mélyen tisztelt Képviselőház!

A Képviselőháznak f. 6. február hó 7-én tartott ülésén nyuj-totta be nagyméltóságú gróf Széchényi Pál földmivelési, ipar- és

Milyen áróniája a sorsnak. Világos, a mely oly setét, oly szomorú.

— — — Sok, sok történet azóta is. Remeg-tünk, fűrtünk. Keseregünk, majd ismét reménylettünk. Visszanyertük alkotmányunkat.

Hej! de azt a szabadságot, melyet ma élvezünk, a 48-diki események hőszei nem ilyenek képzelték. Lemondjunk-e a reményről? Talán örökre?

Virradunk-e még egy március 15-re? Ki tudná ezt megmondani!

Valljuk meg az igazat, magunk is vagyunk okai, hogy a hazafiúi kebellet kétség szállja meg. A névtelen hősöknek elpetyhűt unokái lettünk, törpe epigonok.

Nem tudunk lelkesedni, elvékért merészen síkra szállni. Kicsinyes érdekekért dobáljuk egymást sárral. Az öszinte jóindulatot, a nagyok ezen védpaizsát, lakat alá tesszük, mert ma már gyöngye védelmül szolgálhat-na; hanem helyette az önérdék kétélű fegyverével ha-donázunk, melylyel több kárt teszünk pedig legtöbbször magunkban, mint mások érdekeiben.

Mikor így félrevonultan, higgadtan tekintek a mai eseményekre, de sokszor csiklandoz a bosszúság, hogy mik történnék most s oldalba lök a vágy, hogy megú-táljam ezt a modernnek nevezett társadalmat, hol hang-zatos frázisokkal teleirt olyan nagy zászlót cipelnek az emberek, hogy csak úgy csorog az izzadság róluk. Mi-lyen utakon meghordozzák aztán ezt a zászlót! Mindegy, csak követőkre akadjanak. A haza érdeke elég nagy kö-pönyeg; bele lehet abba takaróznai, s megvéd a józan értelem csipős szele ellen, az igazság meggyőző zuha-nyát is ki lehet alatta állni.

De másként volt ez a 48-iki márciusi napokban! Akkor nem magukra akasztották apáink védelmül ezt a

kereskedelmiügyi miniszter úr az új ipartörvényjavaslatot, mely az egész ország iparosainak érdeklődését a legnagyobb mértékben felkeltette. Hiszen az 1882. évi ipartörvény életbelépte őta, mely a korlátlan iparszabadságnak csak árnyoldalait mutatta hazaszer- te iparosainknak, az érdeket körül lázas türelmetlenséggel várják az új ipartörvényt, illetőleg ez által azon törvényes intézkedése- ket, melyek az ipari szerveztlenség, a tanulatlanság és a szer- te lábrakapott kontárodás által okozott töméntelen bajokat lehető- leg orvosolni valónak hivatva.

A benyújtott törvényjavaslat nem felelt meg e várakozá- soknak.

Az iparosság csak csekély részben látja kívánalmainak sar- kalatosabb pontjait e javaslat által teljesítve s úgy, amint az beterjesztett, az ipari viszonyaink körül fejlesztőleg, éltetőleg nem érvényesülhetne.

A törvényjavaslat által okozott elégedetlenség e hó 2-án értekezletre gyűjtötte egybe Szentés város iparosait. Ezen érte- kezlet magáévá tévén az 1879-ik évben tartott II. országos ipar- osgyűlésnek az ipartörvény módosítására vonatkozó kívánalmait, valamint a febr. hó 17-én tartott országos értekezletnek az új ipartörvényjavaslatra vonatkozó határozatait, egész alázattal kéri a mélyen tisztelt képviselőházat, méltóztatassék a most beterjesz- tett ipartörvényjavaslat tárgyalása alkalmával következő kívánal- mainkat tekintetbe venni:

1) Azon elvből kifolyólag, hogy önálló kézműipart csak az ázhessen, a ki igazolni képes, hogy iparát tanulta, az iparjogo- sítvány kiadása tétessék függővé a tanoncévek betöltésétől (tan- műhely- vagy szakiskolai bizonyítványtól) és legalább 3 évi gya- korlati foglalkodástól szakbavágó műhelyekben vagy gyárakban.

2) Nem nagykorúknak csak kivételes esetekben, az ipar- hatóság engedélye alapján, s csak 20 éves koruk betöltése után legyen megengedve az önálló iparüzés.

3) Az ipartestületek alakítása tétessék kötelezővé minden városban vagy községben, a hol legalább 100, mesterséggel foglalkozó önálló iparos van; a hol pedig 100-nál kevesebb az önálló mesterséggel foglalkozók száma, ott a kereskedelmi és iparkamara véleménye és a földm., ipar- és kereskedelmi miniszterium enge- délye alapján legyenek ily testületek létesíthetők. Egy-egy város- ban csak egy általános ipartestület létesítendő, melyben a külön- féle iparágak vagy iparospontok külön szakosztályokat alkothat- nak és e szakosztályokban esetleg specialis iparáguk céljainak előmozdítására szolgáló külön vagyontuk kezelhetik.

Az állandó iparhatósági biztosok hatásköre olyképen ha- tározandó meg, hogy az a testületek önkormányzati jogait sem- miben se csorbíthassa.

4) A vásártügynek a specialis viszonyok igényeihez képest való rendezése, különösen az árulási sorrendnek, valamint a heti vásárokon a nem helyi iparosok kivételes részvételének meghatá- rozása érdekében hatalmaztassanak fel a törvényhatóságok sza- bályrendeletek megállapítására, melyekre nézve az illető ipartes- tületek véleménye meghallgatandó.

5) Végre méltóztatassék a vásártügynek általános rendezésére, valamint a házalás és a feypencipar szabályozására, a II. orsz. iparosgyűlés által a mélyen tisztelt képviselőház elé terjesztett javaslatok alapján, a magas kormányt ez alkalomból is sürgősen felhívni.

Mélyen tisztelt képviselőház! Az ország összes kézműipar- osai várakozásteljesen néznek a törvényhozás bölcs elhatározása elé, melytől a magyar kézműipar jövőjét vagy romlását látjuk füg- gővé téve. Tizenkét évi folytonos szorgalmazás, remény és csaló- dás után ismét reményteljesen és bizalommal tessük le kéréseiket a hon atyjának kezébe.

Maradtunk legmélyebb hazafüti tisztelettel Szentésen az 1884 évi március 2-án tartott iparosértekezlet megbízásából: Balázso- vits Norbert értekezl. elnök, Kanász Nagy Antal értekezl. jegyző, Biró Ferenc, ifjú Ugrai Mihály, Kiss Sándor, Bugyi Károly, Bor- bély Lajos, Vida István, Tarnóci Mihály, Kolpaszky János mint kiküldött hitelesítők.

Értesítés.

Alulírott értesíti a helybeli iparosokat, hogy városunk tisz- telt képviselője Törs Kálmán úr, ki a 48-as kör meghívása foly- tán városunkban több napig fog időzni, f. hó 16-án azaz vasárnap délután 3 órakor a polgári iparos és gazdasági kör helyiségeiben röviden ismertetni fogja az új ipartörvényjavaslatot. Ez alkalomra tehát Szentés város iparosait van szerencsém meghívni.

Szentés, 1884. március 14.

BALÁZSOVITS NORBERT
ipari szak. elnök.

HELYI és MEGYEI HIREK.

— **Lapunk mai számahoz két melléklet van csatolva.**

— **Törs Kálmán** városunk országgy. képviselője értesülésünk szerint ma délután 4 órakor fog a Tiszá- nál megérkezni. A kik tehát tiszteletből kocsikkal száu- dékoznak elébe menni, arra figyelmeztetnek, hogy koc- sijukkal a vámházi sorompón belül a vámházi uton ál- lapodjanak meg. Egyszersmind minden félreértés kike- rülése végett kijelenthetjük, hogy nevezett képviselő ur csak a 48-as kör egyenes meghívására jelenik meg kö- rünkben, hogy néhány napig mint a kör vendége Szeu- tesen időzzön, nem pedig azért, hogy beszámoló beszé- det tartson. Kisérteben lesz Madarász Jenő, a szeg- vári kerület országgy. képviselője, ki holnap kerületé- be Szegvárra indul.

— **Folyó hó 12-én** a megyei közigazgatási bizott- ság rendes ülést tartott, melynek legfontosabb tárgyát a kongó ut és földi révhid tarifája képezte. A megyei alispán szépen indokolta ezen tarifa leszállításának szük- ségét nemcsak a közforgalom érdekében, hanem az ál- tal is, hogy az eddig befolyt vámpénz oly szép összeg- re rug, hogy a tarifa bátran leszállítható lesz, ameny- nyiben a vámszedés nem nyereszkeségi vágyból törté- nik, hanem hogy a befektetett kölcsöntőke megtéri-

tessék és az utjavítási költségek fedezve legyenek, mit alacsonyabb tarifa mellett is el lehet érni. Az alispáni előterjesztés általános helyesléssel találkozott s alis- pán elnöklete alatt bizottság küldetett ki, hogy a vám- tarifa leszállítására nézve javaslatot terjesszen be. E bizottság tagjai: Fekete Márton, Soós Pál, Balogh Já- nos, Kádár Henrik, Sarkadi N. Antal, Pünkösdi Ferenc és Bányai József. Intézkedett még a bizottság a me- gyénkben meghonosítandó selyemtenyészésre, továbbá egy mindszenti zugiskola bezárására nézve.

— **Március 15-ik** napján a helybeli régibb egyle- tek u. m. a kaszinó, a polgári iparos és gazdasági kör valamint a 48-as kör, bankettet rendeznek. A polgári iparos és gazd. kör bankettjére a körhelyiségében lehet aláírni, egy teríték ára 80 kr.

— **Trogmayr Károly**, Csongrádmegye új tanfel- ügyelője f. hó 10 én érkezett városunkba, hogy mind a községi, mind a felekezeti iskolák állapotával megis- merkedjék. Magunk részéről csak azt óhajtuk, hogy hi- vatalában erélyesen járjon el — itt-ott a szép szó nem igen használ.

— **A szentesi 11-ik** kerületben f. hó 13-án megtar- tott pótválasztásnál Babós József kovács mester lett megválasztva megyei bizottsági tagnak 35 szavazattal. Beadott összesen 42 szavazat. Vecseri József kapott 2. Szánthó Dániel 3, Juhász János es Vida Sz. János 1-1 szavazatot.

— **Értesítés.** Van szerencsém a mélyen tisztelt közönségnek becses tudomására hozni, hogy helyben Pintér Gyula ur I t. 149 sz. házánál zongora iskolát nyitottam, s úgy kezdő mint már iskolázott tanonco- kat — mérsékelt díjazás mellett — készséggel el- vállalok. A részletes föltételek iránt a t. szülők nálam bővebb tájékoztatást szerezhetnek. Szentés, 1884 márc. 15. Szalay Jolán.

— **A kurcai hid** építési munkálatait e hét elején új erővel vették fogatba: előbb azonban a vizet kel- lett kiszivattyúztatni és a már kész falról a sok isza- pot eltávolítani.

— **Wassermann Emánuel** VII. oszt. gym. tanuló, polgári iskolánk egykori növendéke f. hó 11-én meg- halt. Az előretörő, szelíd magaviseletű ifju már hosszab idő óta betegeskedett, míg végre a halál véget vetett földi szenvedéseinek. A temetés, melynél a helybeli polg. iskola tanuló ifjuságát a felső két osztály, a tanári kart Pólya Ferenc és Frank Ármin tanárok képviselték, szép közönség jelenlétében ment végbe. Nyugodjék békében a korán elhunyt ifju.

— **A szegvári kerületben** oly nagy érdeklődéssel folyt le a f. hó 13-ára kitűzött megyei bizottsági tag- választás, mintha csak országgyűlési képviselőt választottak volna. Csanyról, Mindszentről, Mágocsról és De- rekegyházáról az utolsó emberig mind megjelent, úgy hogy az elsőnek megválasztott Hubacsek Pál 349, az utolsó tagnak beválasztott Puskás Pál 119 szavazatot nyert. Meg lettek választva: Hubacsek Pál, Wimmer Ká- roly, Szluha Imre, Pap Ödön, Illés Lajos és Puskás Pál.

— **Lichtner Gáspár**, h. m.-vásárhelyi rom. kath. plebános és címzetes apát hosszú betegeskedés után f. hó 7-én elhunyt. A váci egyházmegye jeles képzettségű papot vesztett el benne.

— **Csejthely Antal**, a tápéi kerület országgyűlési képviselője értesülésünk szerint az erdélyi kincstári ura- dalom ügyészének neveztetett ki.

— **Pluhár Pál** borászati vándortanár f. hó 19-én szerdán d. e. 9. órakor a városháza tanácstermében, az új szőlők telepítéséről és metszéséről felolvasást fog tar- tani: az érdeklődő közönség tehát ezen felolvasásra való megjelenésre, valamint a következő csütörtökön a szé- chényi kertben a gyakorlati kivitelben való oktatásra is meghívatik.

— **Hallatlan gonoszság.** Még a mai korban is, — midőn már szokva vagyunk minden féle rossz tett hallá- sára — mondhatni példátlanul áll a következő eset, melyet a Halász Szabó József polgártársunknál szolgált, elfajult csordás gyerek követett el. Nevezett lakostár- sunknak ugyanis mostanában már 5 szép tehene dög- lött el, melyeken azonban a boncolás a bajnak okát ki nem bírta deríteni. Azt gondolták tehát, hogy a tehenek valami ismeretlen betegségnek estek martalécul. A na- pokban aztán kitűnt a dolog, s oly formán pedig, hogy az minden érző ember szívét mulhatatlanul felláztatja. A gonosz csordás gyerek ugyanis szurósra, tőpösre fa- ragott botokat dugott a szegény állatok végbelébe, s így a leggyalázatosabb kegyetlenséggel összeroncoltta a béleket minek következtében az állatoknak el kellett pusztulniok. És ki tudja meddig folytatta volna még ez átkozott fickó gonosz mesterségét, ha szerencsére a szom- széd az utolsó tehénen végbe vitt kiuzást észre nem veszi! De észre vette; megkerült a véres, tőpösre vag- dalt bot is, s a boncolásnál kitűnt, hogy még egy hasas tehénben levő borjunak a feje is össze volt szurkálva! Annál vérlázítóbb pedig a dolog, mint a hogy a csor- dásgyerek gonoszságát nem is bosszúból, hanem csupa mulatságból és kedvtelésből követte el, mert hiszen

gazdájára vele mindig jól bánt, s a vallatásnál sem tu- dott a gonosz gyerek egyebet mondani, mint hogy ő azt azért csinálta, mert úgy látta tavaly egy pajtásától valami Dezső Sándor nevű gyerektől, a ki Piti Imre gazdánál szolgált.

— **Szentési viszhang.** Lám eddig nem is tudtuk, hogy mily nevezetessége van városunknak, s ki tudja meddig maradt volna az mély homályában az ismeret- lenségnek, ha szerdán egy vadász társaság ki nem ráu- dul a csordajárásra bibicezni, s ha a vadász társaság egyik tagjának girhes vizsgálja a csőszháznál kollegáival egy kis ismerkedés céljából hátra nem marad. A mint ugyanis a fenttisztelt társaság, — jobban mondva annak azon tagja, ki a vizslának boldog tulajdonosa, — észre veszi az eb elmaradását, rögtön felhangzik a hívó kial- tás: „Hektor! Hektor!” mire a csőszház felől ugyanazon aggodalmas hangban harsog vissza hogy „Hektor! Hek- tor!” Eleinte az volt a vadászok közvéleménye, hogy tán a csősz csufolódik, sőt a kaszvány eb kiváló tulaj- donainak bámulói az ebet magát is gyanúsították. — Hanem hát nem sokára kitűnt, hogy itt viszhang úzi já- tékát, még pedig nem közönséges, mely 2-3 szótagot ad vissza, hanem — mint a bővebb próbálgatás bizonyítja — olyan, mely 10 szótagot a legszebben visszaad, mely- nek ennélfogva nem sok hasonmása van az országban. Hiszen a világhírű tihanyi is csak 17 szótagot ad visz- sza. Tehát csak 7 voks hiányzik, hogy a csordajárási csőszház világhírű legyen. A hazafias vadász társaság ugyancsak szoritotta is a jámbor csőszháznak, egy a csősz- nek mint az akolbeli bikáknak nem csekély bámulatára, ha azt a hiányzó 7 vokst valamit uton módon ki lehetne még belőle sikeríteni, de hasztalan, — abból bizony sem- mi sem lett. Ezt látván a tisztos társaság végre, ezt ki- áltotta a csőszház felé „no hát ha így vagyunk, jó éj- szakát” — Mire a vizsng szépen vissza felelt: „Adjon isten az uraknak is!” — És ha ezt csakugyan a vizs- hang felelte, nem pedig az odvából kizavart csősz, — akkor a mi vizshangunk még a tihanyit is lefözi.

— **Brázay Kálmán** sóborszesz hirdetését különös figyelmébe ajánljuk t. olvasóinknak. Ez a legsikeresebb gyógyhatásu hazai készítmény szembaj, fej és gyomor- görcs, valamint rheumatikus bántalmak ellen, mit számta- lanan elismerő és hála-nyilatkozatok bizonyítanak. Kos- suth Lajos nagy hazánkfia Brázay Kálmánhoz írott le- velében sóborszeszét látereje megerősítőjeként magusz- talja. A szenvedők figyelmébe ajánljuk e gyógyhatásu szer- t.

— **Kivonat** Szentés város értesítő könyvéből: — Varga Imre I t. 21 sz. háza eladó. — Balog Ferenc örökösök III t. 296 sz. házuk eladó. — Kira Mihálynak operjesen 12 hold kaszáló földje eladó, értekezhetni a helyszínen, — Horvát Imre II t. 261 sz. ai. lakosnak a felső réten 10 részlet kaszálója nyári használatra, Szentlászlón 1 első oszt. földje kukorica alá pénzért ki- adó és tetőnek való gyékénye van eladó. — Unyi Mi- hálynak Tisza-Sason igen jó minőségű szénája van el- adó, értekezni lehet a helyszínen. — Miklós János III t. 288 sz. háza és oszlopoknak való álkácfája van eladó. — Csákö József III t. 214 sz. háza eladó. — Özv. Ko- vács Jánosné II t. 525 sz. háza eladó. — Németh Im- re I t. 602 sz. házánál egy külön lakás bérbé kiadó. — Berényi Sándor I t. 594 sz. ai. lakosnak a felső ré- ten tiszta gyékénye van eladó. — Borsos Péter városi irnok I t. 627 sz. házánál egy szoba, fél konyha és kamra bérbé kiadó.

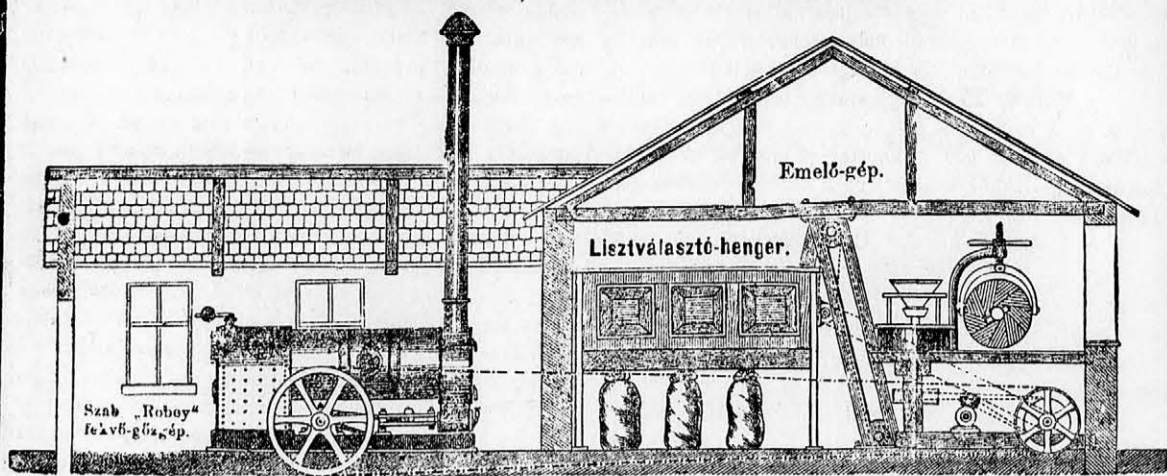
— **Gazdasági és üzleti értesítés.** Szentés, 1884 mart. 14. Gazdáink aggálylyal tekintenek a folyton tar- tó szárazság felé. A mi a gabona tüzletet illeti, az foly- vást lanyha. Buza ára mmként minőség szerint 8.50 8.80, árpa köble 5.50, mmja 6.80, kukorica köble 5.40, mmja 5.60, zab köble 4.50, szalonna mmja 41 frt.

VEGYES.

— **Egy fiatal leány öngyilkossága.** Szegeden az Európa szálló egyik emeleti vendégszobájában egy fiatal leány, a ki mint szálló-vendég három nap óta ott tartózkodott, revolverrel szíven lötte magát. A vendég- könyvbe németül Eliz Klein nevet jegyzett be, s a mint egyik szobaleánynak elmondta, édes anyjától jött Arad- ról s Szegeden szándékozott megtelepedni. Azon le- z, — mondá — hogy mielőbb foglalkozást szerezzen s szívesen elszegődik kávéházi kasszírónéknak is, csak he- lyet kapjon. A leány a szállóban tisztességesen viselte magát, többnyire szobájában tartózkodott s az ebédet is fölvitette magának. Másnap délután azonban föltűnően izgatottnak látszott; tollat és papirost rendelt s több le- velet írt, a melyeket a postára küldött. Harmadnap foly- ton a folyosón szált s tréfalózza beszélgetett a cselé- dekkal; délfelé kihajolt a folyosóról, s lekialtott az ud- varra, hogy fűtsék be a szobáját. Az egyik szobaleány mintegy negyedóra mulva ment a szobába. Minthogy is- mélt kopogtatásra nem kapott választ, hir eleu beuyi- totta az ajtót. A vendég arccal lefelé a földön feküdt az asztal mellett, feje a keskeny szoba falához volt ta- padva; kezei görcsösen össze voltak húzódva. Távollabb

ROBEY & COMP.

BUDAPESTEN, ÜLLŐI-ÚT 35. SZÁM.

SZABADALMAZOTT „ROBEY” GŐZGÉP

malmok hajtására a legjobb gép, nem igényel külön alapfalazatot, falazott kéményt, olcsóbb is, felül is mulja a fekvő (stabil) gépet.

Köszönetnyilvánítás.

„Tekintetes ur! Kötelességemnek tartom Önnek s egyszersmind azon ismerőseimnek, kik nekem a svájci labdacokat javasolták, hálás köszönetem kifejezni. E labdacok aranyéremben, szekerkedésben stb. kitűnő hatásúak, mivel sem fájdalmat, sem semmiféle kellemetlenséget nem okozva gyógyítanak. — Tisztelettel Gleissner J. Bettelgrinben, Oberleutendorf m. Csehországban.”

Brandt Richárd gyógyszerész úrnak Zürichben (Svájc.) Egy doboz ára a gyógyszerárakban 70 kr.

ÜGYNÖKÖK,

eredeti sorsjegyek részletfizetés melletti eladására, az új törvény értelmében, előnyös feltételekkel alkalmazást nyerne a

Fővárosi Váltózetel Társaságnál
BUDAPESTEN,

Dorottya- és fürdő utca sarkán.

Hirdetés.

Kohn Gábor háznál egy külön lakás 3 padolt szoba, konyha, spais kiadó. — Kis-Tőkén 2 részlet földje buza vetéssel eladó.

Egyedüli legjutányosabb és legjobb megrendelési mód!

Az itt felsorolt árucikkek és munkák a megnevezett első rendű cégektől a legjutányosabban és a legbiztosabban egyedül és kizárólag a

„NEMZETKÖZI HIRDETŐ”

szerkesztőségétől (Budapest, VII. Károlykör 7.) rendeltetnek meg.

A következő **előnyök** biztosítottak: 1. Csakis kitűnő minőségű cikkek és munkák, csakis első rendű cégektől küldetnek a megrendelőknek, egyedül az eredeti áron, eredeti árjegyzékek szerint. — 2. A megrendelő egyetlen levelezési lappal összes szükségletét fedezheti s megtakarítja a külön külön szállítási költséget. — 3. A csillaggal megjelölt cikkek és munkák **szabott** árából 10% et **engedünk** s 10 frton felül portonmentesen szállítunk mindent. — 4. A megrendelőnek megrendeléseit és levelezéseit díjmentesen teljesítjük. — A szállításokat Vajda Béla első rendű spediteur eszközözi.
Minden küldeményért **hármás jótállás: a cégé, a spediteuré és a „N. H.”-é**

I. Gyógykülönlegességek.

Brázay-féle sóborszesz. 43 különféle betegségben fölrhetően hatásu, egy házban sem hiányozhatik. Ára 80, 40 kr.

Hungária kávé. Szalády Antaltól. Gyomorbaiban, béllhurutban stb. szenvedőkre rendkívül jó hatásu Egészségeseknek megbecsülhetetlen. Egy kil. 1 f. 20 k.

Forty-féle egyetemes sebtapasz. Minden seb azonnali gyógyítására. Árj. szerint. — **Weisz M.-féle** universalis sebkendőcs, ára 30, 50 kr.

Hoff János-féle egészségi sörök 1 palack 60 kr. maláta-cukorkák 20 kr., malátakivonat 70 kr. — **Strausz B.** mellsöre, hűsítő labdacai és mellpasztillái. Árj. szerint. — **Kárpáti egészségi labdacok** köhögés, görvély, mellbajok ellen Friedrich főraktárából 21 kr.

Gyógykülönlegességek Török József főraktárából: szakállnövesztő 2 frt 60 kr. — Vas bravais 3 frt. — Különösen ajánljuk:

Szem-essentia dr. Leboistól, francia szemgyógyvíz, egészséges szemek erősítésére is megbecsülhetetlen hatásu, úgy hogy minden szemreire féltékeny egyetlen családnál sem szabad hiányoznia; gyenge, beteges fájós szemekre nézve s egyáltalában minden szembaj, bántalom vagy betegségben nélkülözhetetlen, minthogy e nemben a legkitűnőbb gyógyhatásu s a legnagyobb orvosi tekintélyek által a legjobban ajánlt medicina. Török Józsefen kívül kapható a vezérképviselőnél: Müller L. Soroksári-utca 4. Egy üveg 90 kr.

Ürmös-essentia. Arany érmekkel kitüntetett gyógyszer béllhurut, étvágytalanság stb. esetén. Vörös borhoz adva a legkitűnőbb ürmöst adja. Török J.-en kívül kapható id. Müller Jakab feltalálónál (Rostély utca, saját háza), ára 50 kr. Nagy palack (másfél liter) 3 frt 50 kr. Haszn. u.

Köszvényv szon Török József gyógyszerárától.

„Szultána-növény-szappan.” Nemencesek-féle, bőrbetegség, májfoltok, szeplők, hajkorpa és migrain ellen. Ára 35 kr. Vezérraktár Sinkó Józsefnél.

Fácányi A. gyógyszerárától a következő nagyhirű elismert különlegességek: a) Fácányi-féle magy. édes mustár gyomor- és béllhurut ellen stb. 1 frt 50 kr. b) F. Z. fogpapír fogfájás, arc és fülzaggatás ellen. Egy csomag 70 kr. c) F. f. Phenyl-szappan bőrbetegségek ellen 70 kr. d) Sóborszesz szakértő által 1 frt 20 kr. 70 kr.

Ezen felül minden gyógykülönlegesség árjegyzék szerint.

II. Pipere-szerek.

Blaháné-arcpor. Müller M. illatszertárából. Ugyanonnan mindenemű pipere- és illatszerek.

Jaulusz-féle „Juno-crème” ásványmentes, ártatlan szerekből, szeplők, májfoltok ellen. 1 frt 50 kr. — „Juno-pasta” az arc hófehérre tételére 2 frt. „Juno-puder” 60 kr. A bécsi és budapesti vegytani intézetek a legjobban ajánlják; rendkívül kaptos pipere-szerek.

Uj magyar hajfestő-szer a természetes szín visszaállítására. Tokody féle, ára 2 frt 50 kr.

Szultána-pipere-szappan. Minden boudoirban nélkülözhetetlen, csodálatos hatásu, elismert. Ára 3 drb. 1 frt. Nemencesek-féle. Vezérraktár Sinkó J.-nél.

Hajnóvesztő-szer. Hausner R. családi titka. Ára 1 frt 40 kr.

Ezen felül minden pipereszer árj. szerint.

III. Gazdasági és háztartási cikkek.

Az „Első m. fekete bőrkenőcs-gyár” gyártmányai. Fekete bőrkenőcs 1 frt 20 kr., sárga 1 frt 50 kr. Értetisztító 10 kr. Kettős veneteci bőrök 60 kr. Nemencesek-féle. József főhgy. szállítója. Katonai, csendőri stb. szállító. Vezérraktár Sinkó Józsefnél.

Egyetemes hideg enyv, Singer-féle. Edények, üvegek, pipák, fadarabok és bőr összeragasztására. 20 kr.

Mosdászky-féle fénymáz. — **Nemencesek-féle** értetisztító 10 kr. Vezérraktár Sinkó Józsefnél.

Rovarpor, Polsch-féle 1 frt. — **Patkányirtoszer** Reisztlól 1 frt.

Ezen felül minden háztartási és gazdasági cikk eredeti áron.

Divatárúk, ruházat.

Férfi divatárúk és fehérneműek Karikás Lajostól. — **Egészségi fehér neműek** és öltözetek dr. Jäger Gusztáv-féle a budapesti főraktárból. — **Kalapok** Nyerges M. gyarából.

Női divatárúk Monaszterly és Kuzmik udv. szállítóktól. — **Női ruhák** Friedrichtól, a volt Alter és Kiss főszabásztól.

Cipők, Lörinc István gyarából urak, hölgyek és gyermekek számára

Ezen felül minden árúk eredeti árjegyzék szerint.

Mindentfélék.

A **Gchwindt féle** szesz-, élesztő-, likőr- és rumgyári részv. társaság Budapesten szesz-, élesztő-, likőrből, rumból és ecetessentiából álló készítményit ajánljuk. Gyár és fűrdőintézet: Józsefváros, állói-ut. Főraktár: Károlykörut 17 sz. báró Orcy-féle ház.

Butorok, az I. butor-ipar-társaságtól, — **Excellentsek** 16-féle célra Schöberl K.-tól. — **Pénzszekrények,** Wiese Fr. udv. száll. — **Vasbutorok** Stitz Henriktől. — **Ágyneműek** Hüttl Tivadár udvari szállítóktól.

Üvegnyeműek Stölze és fia gyarából. — **Kocsik** Bogdán J. gyarából. **Lószerszámok** Szgeti L.-tól — **Tornaeszközök,** szerszámok, malomkövek, konyhaeszközök Geitner és Rauschtól.

Billard és tekeasztalok Gyöngyössy J.-tól. — **„Ariston”** önjátszó szalon-hangszer 25 frt a főraktárból. — **„Orchestraion”** önjátszó óriási zenekar ára 1000 frttől fölfelé; a főraktárból. — **Zongorák** Lédecy gyarából.

Lőfegyverek, pisztolyok ssb. Kirner udv. szállitonál. — **Vaddszati** és uti cikkek Kertész Tódortól.

Gazdasági gépek Fehér Miklóstól. — **Varrógépek** Neidlingertől. — **Mesterségekhez** szükséges szerszámok Geitner és Rauschtól.

A **legkitűnőbb eredeti francia pezsgőborok** Jaques Louis Freres francia cég budapesti vezérképviselőjétől, Müller L.-tól. Grand vin de la couronne 3 frt 50 kr. Carte blanche 1-ére chois 3 frt 50 kr. (Soroksári utca 4. sz.)

Essentiák mindennemű likőr gyártására Watterich Arnold gyarából.

Sikerült és szép arcképek Neumann Ign. műterméből. Széurajz 3 frt. krétarajz 6 frt, olajfestm. (életnagyság) 8 frttől fölfelé. A fénykép sértetlenül visszaküldetik. — **Arcképes választási zászlók** k. sz. Neumann Ig. műterméből.

Vésnöki munkák, pecsétnyomók, bélyegzők, pecsétbélyegek, monogramok a legolcsóbb szabott ár szerint.

Schmitt Adolf és társa m. kir. szab bórgyára szij-, bőrneműek- és gép szijakban (hársfa-utca 1. sz.) a monarchia legnagyobb gyára (Hafelszerelés) számos kitüntetés.

Humayer Károly (soroksári-utca 94. sz.) mészko- és téglágető gyárát mint Budapesten a legszolidabbat, legjutányosabbat és a legnagyobb szállításokra legképesebbet az építkező községeknek, hatóságoknak és magánosoknak legjobban ajánljuk.

Egy szóval minden munka és cikk, nyomtatott árjegyzék szerint készítettik és szállítatik.

Első központi szétküldési helye Magyarország összes kiviteli terményeinek, áruinak és gyártmányainak. (Tokaji, ménesi, balatonvidéki borok Vánossy Lajos utján, kőbányai sörök Dittlich és Gottschlig utján, huskonszervek a Weisz testvérektől, selmeci pipák Heller F. tól, magyar vas, acél stb. Vadhus Pál K.-tól, lámpák, papír, szappan, szegedi paprika, gácsi posztó, s. b.) mind legdirectebb forrásból, szabott áron és az eredeti cég árj. szerint. — **Elegendő egy levelező lapot írni a**

„NEMZETKÖZI HIRDETŐ”
szerk. (Budapest, VII. Károly-körút 7.)

Pontos, becsületes és gyors szolgálat.

töle egy teljesen új revolver feküdt. A szobaleány rémült sikojtására a cselédség összefutott s a szálló bérletét nyomban értesítették az esetről, a ki aztán tüstént rendőrbiztosért küldött. A golyó a leány szívébe fúródott s rögtön halált okozott. A revolverben még 2 töltényt találtak. Az asztalon a kifizetetlen háromnapos vendéglői számla s mellette 1 frt 53 kr feküdt, odább pedig két szelet papiros, a melyre az öngyilkos leány nemtől néhány sort írt. Az egyikben anyjának neve: „Eliz Klein s választó-utca 8. szám, Arad“, a másikon pedig „nekem válnom kell“ szavak olvashatók. A rendőrség a hullát rögtön a kórházba szállította, az anyát pedig táviratilag értesítette a szerencsétlen esetről. Mint mondják, a leány a revolvert egyik szegedi kereskedésben vásárolta volna.

— **Nagy Lajos emléke.** Nagy-Szombatban mozgalom indult meg, hogy a Sarkantyú utca, a melyben az a ház van, hol nagy királyunk meghalt, Nagy Lajos utcának neveztessek. A házat emléktáblával fogják megjelölni.

— **Bonnaz Sándor** csanádi püspök oly értelmű ajánlatot tett Szegednek, hogy ez mondjon le a főpásztor által megajánlott leánynevelő-intézet létesítéséről s e helyett fogadja el 100,000 frtnyi alapítványát a szegedi fogadalmi templomra. A főpap indoklásában lényeges, hogy ő ez idő szerint a templomot szükségesebbnek tartja, s hogy aggódik: vajjon, ha fölépítené is, benépesítheti e az iskolát, miután a Miasszonyunkról nevezett apácák alig szolgáltathatnának megfelelő számú tanerőt. Késznek nyilatkozik még azon 288,000 drb. téglamennyiséget, mely a nőnevelő intézetnek szánt telken már készletben áll, a templomépítéshez a püspök ség lelei pusztájáról 500,000-re kiegészíteni, az elszállítás földadata azonban a városé lenne. A fontos kérdés eldöntése közelebről közgyűlés tárgyát, képezendi.

CSARNOK.

Hirlapirodalmunk fejlődése.

Minthogy március 15-ke méltán a szabadsajtó ünnepnapijának tekinthető, időszerűnek találjuk a magyar hirlapirodalom fejlődését mai számunkban közölni.

A magyar hirlapirodalom még csak pár évvel haladt túl 100 éves jubileumát, s haladása már is óriási arányokat ölt.

Az első magyar hirlapot Ráth Mátvás indította meg Pozsonyban 1870 ben január 11-én, címe „Magyar Hírmondó“ volt. Budapesten csak 1788-ban indult meg az első magyar hirlap „A magyar Merkurius“ címmel Pacók Ferenc kiadásában. 1806-ban pedig Kulesár alapította meg a „Hazai tudósításokat.“ Ezzel meg volt törve az út, ezóta a hirlapirodalom bár lassan, de folytonosan fejlődött.

1830-ban volt 10 magyar hirlap és folyóirat, azóta a magyar hirlapok szaporodását a következő táblázat tünteti föl:

1840 év elején	26 hirlap	1871 év elején	164 hirlap
1847	33	1872	198
1848	86	1873	201
1850	9	1874	208
1854	20	1875	246
1861	52	1876	240
1862	65	1877	268
1863	80	1878	281
1864	70	1879	324
1865	75	1880	368
1866	81	1881	356
1867	80	1882	412
1868	140	1883	427
1869	163	1884	482
1870	146		

Magyarországon ez idő szerint összesen 719 hirlap jelenik meg, ezek közt 482 magyar. — 12,704 magyarul beszélő egyénre esik egy magyar hirlap; 13,911 németre egy német; 33,782 szlávra egy szláv és 101,034 román ajku egyénre egy román hirlap.

Hirlap volt	1883-ban	1884-ben
magyar	183	222
német	156	151
szláv	53	53
olasz	4	5
francia	3	3
héber	2	2

Idégen nyelvű hirlap 1884-ben összesen 214 jelent meg, a múlt évben 218. Az idegen nyelvű hirlapok száma négygyel fogyott, míg a magyar nyelvűek a múlt évihez képest 55-tel szaporodtak.

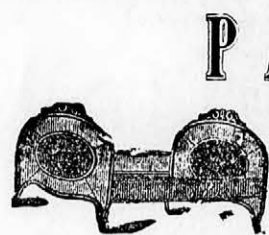
Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
BALÁZSOVITS NORBERT.

Hirdetmény.

Az 1861-ik évben született hadmentességi díj-köteles egyének, valamint az 1883 évre pótlólag megadóztatott díj kötelesek értesítettnek, hogy hadmentességi díjuk az 1883 évre pótlólag előíratott s a kirovási pótlajstrom f. év márt. 16-ától 24-ig a kísériben Verner féle háznál közszemlére ki van téve, a hol az illetők kirovásaikat megtekinthetik s netaláni felelőbeszéseket beadhatják.

Szentés, 1884. március 15-én.

Szánthó Lajos
adóügyi tanácsnok.

PAULY ANTAL,

alapítottatott 1816-ban.

ÁGYNEMŰ-GYÁROS.

BÉCS 8. Lerchenfelderstrasse 36.

ajánlja gazdag raktárát, mindenféle ágyneműekből, u. m. vaságyak, ágybetétek, matrácok, levart ágyterítők, ágyifehéreneműk stb. valamint nagy választékot, ágytollak, pehely, dunna és főtt lószórból.

Arjgygzzék rajzokkal együtt ingyen és bérmentve.

Első debreceni érc- és fakoporsó gyárnak főraktára.

Üzlet kiárúsítás.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy rendkívüli alkalmat nyujtok azon családoknak, kiknek azon szomorú kötelezettségök van, sirköveket vásárolni, ragadják meg ez alkalmat és vegyenek most, mert többé ily alkalom nem lesz, miután üzlethelyiség változtatása miatt

VÉGELADÁST

hirdetek. Ezt annyival is inkább ajánlom a n. é. közönség figyelmébe, minthogy dús választékú mindennemű temetkezési cikkek-, sirkövek- és koporsókból álló raktáramat

a Sajtós-féle házból a Pollák-féle piactéri házba

fogom áthelyezni. Ezen áthelyezés miatt érdekemben fekszik raktárom készletét lehetőleg kevesbiteni és kiárúsítani, miért is készletem árát gyári áron alól, általában 30—50 százalékig leszállítottam, sőt vannak darabok, melyek féláron alul is kaphatók.

Tisztelettel fölhívom tehát a n. é. közönséget, hogy ezen rendkívüli alkalmat felhasználni s alulírott üzlethelyiségét minél számosabb látogatással szerencsételtetni sziveskedjék, a mikor kétségtelenül meggyőződend, hogy jelen felhívásom nem szédélgési számításra alapszik.

A fentnevezett cikkek részlet fizetés mellett is kiszolgálom

Kiváló tisztelettel

KRAUSZ MÁRK,
sirkö-, érc- és fakoporsó-raktártulajdonos Szentésen.

Figyelemre méltó!

A hol az elgyengült életerő az elenyészéssel fenyeget,

ott segélyt és gyógyulást nyujtanak a Hoff János-féle maláta-táplálóanyagok, maláta-kivonat egészségi sörök, koncentrált maláta-kivonatok, maláta csokoládék és maláta cukorkák. Innen származik az üzlet régi (37 évi) fennállása, a magas kitüntetések (59), a sok köszönőirat (körülbelül egy millió.)

A maláta-gyártmányokban foglalt gyógyfüvek használata által sok ezren nyerték vissza egészségüket.

HOFF JÁNOSNAK,

a Hoff János-féle maláta-kivonatok feltalálójának és egyedüli gyártójának, a legtöbb európai uralkodó fejedelem szállítójának, cs. kir. tanácsosnak, a koronás arany érdemkereszt tulajdonosának, több magas és német rend lovagjának. Bécs, Graben. Baumstrasse 8.

Budapesti köszönőiratok!

Az emberiségnek általános hasznára ezennel köztudomására hozom, hogy heves hurutbajomból és köhögéstől — melyek ellen sok különféle szert használtam, de eredmény nélkül, — a Hoff féle maláta-készítmények használata által megszabadultam és így tökéletesen meggyógyultam, ezért maláta-készítményeket minden szenvedőnek a legmelegebben ajánlhatom. Budapest, ezernyolcszázhetvennyolc ápril hó. Csikász János, m. kir. honvédszázados.

Kedves köteletségemnek tartom, nyilvánosságra hozni, hogy sok évi nehéz gyomorhajból, mely miatt étvágyam nem volt, és mely gyomorhaj ellen sok különféle szert használtam, de eredmény nélkül, a Hoff-féle maláta-kivonatnak 4 üveggel való használata után, tökéletesen kigyógyultam. Ezért minden e bajban szenvedőnek e maláta-kivonatot a legőszintebben ajánlhatom. Budapest, ezernyolcszázhetvennyolc, ápril hó. Windiesh Karolina, Winklerné asszonyságnál kigyó-utca 5.

Négy évig sinlödtem mellbetegségben, és e bajt fokozta még a köhögés és turhahányás úgy, hogy egészen elgyengülve, az ágyat kellett őriznem: ekkor Hoff János féle maláta egészségi sört kezdtem használni. És imé, ez erősítő és gyógyító hatású sörnek 24 palackkal és maláta-cukorkának használata után teljesen kigyógyultam, a mit az e bajban szenvedők hasznára, ezennel köztudomás-ává kérek tétetni. Budapest, ezernyolcszázhetvennyolc jan. hó. Bahner Ferenc, váci-ut.

IX. Pius pápa is használta a Hoff János-féle maláta kivonatot, melyet Capello Scipio bibornok által rendelt meg és e maláta-kivonat használata által nehéz lélegzetvétel betegségében enyhülést talált. — Ő felsége a cár Zarskoje Zelo magánpalotájába még ma is rendeltet meg segéde gr. Schwaloff által ily maláta-kivonatokat.

Azon betegségek, melyeknél a maláta-készítmények, Hoff János féle rendszer, használtattak, a következők: köhögés, légső-csuz, tüdőorvadás, altesti bántalmak, aranyeres bántalmak, elerőtlenedés, idegláz, vérszegénység, emésztési bántalmak. — A használtabb készítmények, maláta-kivonat egészségi sör, maláta-csokoládé, koncentrált maláta-kivonat, maláta-mell-cukorkák. Valamennyi a HOFF JÁNOS találmánya és rendszere szerint.

Alapítási év 1847. Legfelsőbb kitüntetés 59. — Köszönőirat százezen felül. — Hoff János-féle gyógytápszerek elárúsításra az összes művelt államokban 27000 elárúsítási helyen történik, ebből nyugot Európára 2,800 csik, kelet Európára 9900, Amerikára 4300. E célra Európában 600, Amerikában 400 hirlap vétetik igénybe.

ÁRAK: MALÁTAKIVONAT EGÉSZSÉGI SÖR 13 pal. 7 frt. 26 kr. 28 pal. 14 frt 60 kr. 58 pal. 30 frt. 1/2 kiló maláta csokoládé I. 2 frt 40 kr. 1/4 kiló 1 frt 30 kr., II. 1/2 kiló 1 frt 60 kr., 1/4 kiló 90 kr., III. 1/2 1 frt, 1/4 kiló 60 kr. Maláta-cukorkák 1 zacskó 60 kr. 30 és 15 kr. Maláta-kivonat 1 üvege 1 frt 12 kr., kisebb 70 kr. — Gyernek tápmaláta-liszt 1 frt. Egy maláta fűrdő 80 és 50 kr. 2 frton alól semmi sem szállítatik. Az első valódi Hoff János-féle nyákolódó maláta-mell-cukorkák kék papírban vannak. Vevésnél csakis ilyenek kérendők. Kapható: Szentésen PODHRADSKY F. gyógyszertárban.

A PESTI MAGYAR KERESKEDELMI BANK

TÖRLESZTÉSI

JELZÁLOG-KÖLCSÖNÖKET

engedélyez

5%-os BANK-ZÁLOGLEVELEKBEN,

előnyös feltételek mellett és pedig földbirtokra a magyar korona területén, valamint a vidék nagyobb városaiban fekvő bérházakra is.

Ezen üzletre vonatkozó határozmányok kívánatra megküldetnek.

Hirdetés.

A tyukpiacz közelében III. t. 172 számú háznál kilátással az utcára 2 padolt szoba, konyha, kamra kényelmes beosztással (Szt.-György naptól) butorozva vagy anélkül, kerttel, egész évre vagy havonként kiadó, vagy örök áron eladó. Értekezhetni: **Antal Józseffel.**

431 szám.
tkv. 884

Arverési hirdetmény.

Csongrád város kórházi pénztára végrehajtónak Szilávik Károly szentesi lakos végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 400 ft. tőkekövetelés és járulékai kielégítése végett az 1881 I.X. t. cz. 144§-a alapján és a 146 §. értelmében a csongrádi kir. bíróság területén levő Csongrád megyében fekvő a csongrádi 1109 sz. tj. kvben foglalt 4⁵⁷/₁₆₀₀ hold terű s a betáblázott hitelezők által kiállított s az 1996/883 sz. a. iratoknál feltalálható B.) C.) D.) a felmutatott beleegyező nyilatkozatok alapján az A.) a felmutatott vázlat szerint 6 felé szétdarabolt 9096 rsz. ingatlanból megartott árverés alkalmával vevők hiányában el nem adott. † 9696 rsz. 857 [] öl terű 265 ft. 82¹/₂ kr-ra, 9696²/₂ rsz. 1200 [] öl terű 372 ft. 23¹/₂ kr-ra és 9696³/₃ rsz. 1200 [] öl terű 372 ft. 23¹/₂ kr-ra becsült ingatlanokra ezennel megállapított kikiáltási árakban elrendeltetik.

Az árverés megtartására határidőül 1884 évi apr. 4. napjának d. e. 9 órája a csongrádi kir. járásbírósnal tüzetik ki.

Kelt Csongrádon, 1884. febr. 28. a kir. járásbírósnal mint telekkönyvi hatóságnál.

Szarka
kir. jár. biro.

HAJDU JÁNOS ÁLTAL

feltalált és készített, egészen kovácsolt vasból készült

KETTŐS EKÉK

a legjutányosabb áron a készítőnél és nálam kaphatók és megrendelhetők, vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek. Az ekék jóságáról számos bizonyítvány és elismervény tanuskodik.

Tisztelettel
SZENÁSSY FERENC
vas- és fűszerkereskedő.

Köszönet nyilvánítás.

T. Hajdu János kovács iparos urnak helyben. Miután az Ön által feltalált és készített kettős eke a célnak minden tekintetben annyira megfelelt, hogy az semmi kívánni valót hátra nem hágy; sőt kijelentem, miszerint bár so-féle ekét láttam és próbáltam, de az Ön által feltalált és részemre készített kettős eke mind ez ideig látott és próbált ekéket, nagy mértékben föltulmulja.

Ennélfogva ezen Ön találmányu kettős ekét minden jótörekvő földmivelő potgár társnak jólélekkel és a legmelegebben ajánlhatom.

Szentes, 1883. nov. 2.

Pásztor József.

T. c. Hajdu János urnak Szentesen.

Az Ön által készített legutóbb kettős ekéimmal, az őszi idényben gazos és tarackos talaju kukorica földemet szántatva tapasztaltam, hogy ezek a gyárakban készített kettős ekéket sok te intetben föltulmulják, nevezetesen az ekék magasabb gerendje következtében föltarkolás előnem fordult, továbbá az ekék rendes és kitűnő magházat hagytak maguk után, mi kézi vetésnél nagy előny, melylyel a gyári ekék, minthogy utánok okvetlen sorvető gépet kell használni, nem rendelkeznek, végül még kiemelem, hogy egy ekéhez hat iga vonó jóság elégséges, és egy ember könnyen elbáthat vele. Mindezeknél fogva az Ön ekéit különösen kisebb gazdáknak, melegen ajánlhatom.

Szentes, 1884 jan. 3.

Tisztelettel **Hajduska Albert.**

Bizonyítvány! Alolított vettem Hajdu János kovács mester úrtól egy kettős ekét, és azt minden tekintetben jó és kielégítőnek találtam, minőlfogva Hajdu úr kettős ekéit a t. gazdálkodó közönség figyelmébe ajánlom.

Szentes, 1883 nov. 8

Czakó Imre gazdálkodó.

Hajdu János kovács mester úr saját készítményű legújabb és legjobb föle kettős ekéje, melyet e hó 1-én tartott kipróbálás után megvettem, következőleg működött dacára a legnagyobb szárazságnak és bárki által ismerve a téli földnek talaját, gyökeres gazos és a szárazság következtében oly száraz kérés és repedezett, hogy most a szántásra gondolni sem lehet, vagy pedig nagyon jó erővel, a próbát tehát megtettük, még pedig a legjobb meglegedősemre, úgy hogy 4 lovat befogtunk és a borozdálás után egy pár fordulóra az eke nekí igazított és a szántást a legki-önben tette. A magházat oly gyönyörűen rakta ki, hogy nincs szem, amely egy-egy fordulót meg tudna különböztetni: fő pedig az ekében, hogy oly könnyű, mit magam sem hittem, 4 lo viszi bátran; fogni nem kell és talpon jár, igazítani lehet lejjebb, kisebbre s nagyobbra. Kifogástalan, a jelenlevők legnagyobb meglegedésére, úgy hogy senki ellenvést nem tudott tenni. Ezt bizonyítom Ön és többen, kik az eke működésének szemtanúi voltak.

ifj. Gombos József

808. szám.
tk. 884.

Póthirdetmény.

A szentesi kir. járásbírósnal mint tkvi hatóság közhírré teszi, miszerint a Sváb Jakab csongrádi lakos végrehajtónak Gila Márton szegvári lakos végrehajtást szenvedő elleni 8453 ft 91 kr. s jár. iránti végrehajtási ügyében 1210/tk. 883. sz. a. kibocsátott árverési hirdetményben kitűzött árverés alkalmával Gila Ferenc vevő által megvett a szegvári 118. sz. tjkvben foglalt 121 rsz. a. 600 [] öl udvar terű 444 ft becsértékű Szegvár községi házra, miután vevő az árverési feltételeknek eleget nem tett, az újabb árverést elrendelvé, arra a fentebbi becsár mint kikiáltási árban Szegvár község közházánál az 1210tk./883 sz. árverési hirdetményben kitett feltételek alatt 1884 évi apr. hó 10-ik napjának d. e. 9 órájára kitűzött árverés megtartatni fog.

Kelt Szentesen, 1884. febr. hó 28-án.

A szentesi kir. bíróságnal mint tkvi hatóságnál.

Bartha
kir. alj. biro.

FIGYELMEZTETÉS.

Az általános ismert, jó hírnévnek örvendő s több oldalulag kitértetett sósorszesz készítményem — elegendőségénél fogva — sok utánzásnak lévén az utóbbi időben kitéve, elhatároztam, hogy azokon címjeimet módosítom s arra két nyomtatban saját házam külső alakját veszem föl, bejegyeztetvén azt egyszersmind védjegyként a budapesti iparkamaránál.

SÓSBORSZESZ

gyers enyhítést eszközlő:

csúzósz szaggatás, fagyás, fog- és fejfájdalmak, szemgyengeség, benulások, stb. stb. ellen. Fogtisztító szerül is igen ajánlható, a mennyiben a fognak fenjét elősegíti, a foghúst erősíti és a száj tisztta, szagtalan izt nyer a szesz elpárolgása után, valamint ajánlatos e szer fejmosásra is a hajidegek erősítésére, a fejkorpa-képződés megakadályozására és annak eltávolítására.

Ára egy nagy üveggel 80 kr., egy kisebb üveggel 40 kr. Használati utasítás magyar vagy német nyelven, bizományosaim névsorával ellátva, minden üveghez ingyen mellékeltek.

Brázay Kálmán

Budapesten, I. kerület muzeum-körút 23. sz.

Védjegy 419. és 420. szám.

Kapható Szentesen: Várady Lajos és Podhrádszky Ferenc gyógyszerészeknél, továbbá: Molec Károly, Dobray S., Ifj. Soós Imre, Abaffy L., Szépe Károly, Robitsék Gábor, Szabó és Balogh, Saághy József, Szénássy Ferenc, Gunszt Lipót uraknál.
Szegváron: Tóth Jánosnál.
Mindszenten: Rosenbreuer J., Szobotka A.
Csongrádon: Thomka Gyula, Csejtey Lajos, Rablócky Pál, Cziner S., Bagossy József, Schwagel József, Wellisz J. uraknál.